

Inkomens en uitgaven van de huishoudens – Methodologie

1. REGIONALE REKENINGEN	2
-------------------------------	---

1. REGIONALE REKENINGEN

1.1 Inkomensrekeningen van de huishoudens (INR)

De regionale rekeningen werden voorheen voornamelijk volgens de toegevoegde waarde geanalyseerd en weinig volgens de inkomens. Het inkomen per inwoner is een begrip dat, vanuit economisch standpunt, de mogelijkheid biedt om de rijkdom van een gewest te meten.

Dankzij de « regionale verdeling van de huishoudenrekeningen », waarbij de inkomens volgens de woonplaats berekend zijn, wordt deze invalshoek zichtbaar in deze tabel. Het inkomen per inwoner zou geleidelijk de toegevoegde waarde per inwoner moeten vervangen als parameter voor de verdeling van de subsidies, die in het kader van de structuurfondsen van de Europese Commissie worden toegekend.

De huishoudenrekeningen per administratieve eenheid zijn verdeeld in primaire en beschikbare inkomens per gewest. Een andere rechtstreekser benadering van de inkomens is bekend uit de onderzoeken naar de huishoudbudgetten; de resultaten daarvan zijn per inkomensklasse en woonplaats opgenomen in de tabellen op het einde van hoofdstuk V.

Het Europese Stelsel voor nationale en regionale Rekeningen (ESR) is een reglementair referentiekader dat gebaseerd is op methoden, definities en nomenclaturen die gemeenschappelijk zijn voor alle Europese Lidstaten. Sinds begin 2001 heeft het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) **de nieuwe ESR 1995 methodologie** aangenomen. Deze methodologie werd voor de nationale en regionale rekeningen op Europees niveau gedefinieerd (zie bijlagen).

A. DEFINITIE VAN DE VARIABELEN VAN DE PRIMAIRE INKOMENSVERDELINGSREKENING

De primaire inkomensverdelingrekening bestaat uit drie soorten inkomens, waarvan de beloning van werknemers de voornaamste is, en aan de bestedingszijde verminderd met het inkomen uit vermogen. Dit levert dan het saldo primaire inkomens op.

- **Exploitatieoverschot (B.2n)**

Het "exploitatieoverschot" van huishoudens omvat het inkomen uit woondiensten voor eigen gebruik. Voor de woning die het huishouden als eigenaar betreft (met inbegrip van de niet verhuurde "tweede" woning), is dat de geschatte huur die het zou betalen voor het huren van een vergelijkbare woning.

- **Gemengd inkomen (B.3n)**

Het gemengd inkomen omvat enerzijds het door huishoudens behaalde inkomen uit de verhuur van gebouwen en, anderzijds, uit de beloning van zelfstandigen (inclusief van de meehelpende leden van het gezin) die niet kan worden onderscheiden van de als ondernemer gemaakte winst.

- **Beloning van werknemers (D.1)**

Deze variabele, de belangrijkste component van het primaire inkomen van de huishoudens, bestaat uit drie subvariabelen, nl. lonen (D.11), werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers (D.121) en toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers (D.122).

- **Inkomen uit vermogen (D.4)**

Deze variabele bestaat, wat de middelen betreft, uit een aantal subvariabelen:

- Rente (D.41)
- Winstuitkeringen (D.42), die verder worden onderverdeeld in dividenden (D.421) en inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen (D.422)
- Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen (D.43)
- Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders (D.44)
- Inkomen uit grond en minerale reserves (D.45)

De activa waaraan dit inkomen wordt ontleend, kunnen zich zowel in België als in het buitenland bevinden.

Onder dezelfde benaming "Inkomen uit vermogen" vindt men tevens twee subvariabelen die als besteding voor de huishoudens dienen te worden geregistreerd, nl. rente (D.41), zijnde de debetinteressen op leningen, en inkomen uit grond en minerale reserves (D.45), zijnde voornamelijk betaalde huur voor gebruik van gronden.

- **Saldo primaire inkomens (B.5n)**

Het primaire inkomen in de nationale rekeningen wordt bepaald als het resultaat van de som van de variabelen aan de middelenzijde verminderd met de som van de variabelen aan de bestedingszijde.

B. DEFINITIE VAN DE VARIABELEN VAN DE SECUNDAIRE INKOMENS-VERDELINGSREKENINGEN

In de secundaire inkomensverdelingrekening wordt het primaire inkomen aan de middelenzijde aangevuld met drie soorten inkomens, waarvan de sociale uitkeringen de voornaamste zijn, en aan de bestedingszijde verminderd met vier aanwendingsvormen. Per saldo levert dit het beschikbare inkomen op.

Sociale premies (D.61)

De onder deze rubriek vermelde sociale premies hebben enkel betrekking op de toegerekende sociale premies (D.612) die huishoudenwerkgevers hebben betaald aan hun werknemers en die door laatstgenoemden aan hun werkgevers worden teruggestort.

De beloning van de werknemers die aan de middelenzijde vermeld is in de verdelingsrekening van het primair inkomen omvat volgens het ESR 1995 naast de bruto lonen en

wedden de werkelijke en toegerekende sociale premies ten laste van de werkgevers. Deze premies zijn in de secundaire verdelingsrekening van het inkomen opgenomen als bestedingen (cf. hieronder, punt 5.5).

- **Sociale uitkeringen exclusief sociale overdrachten in natura (D.62)**

De sociale uitkeringen vormen, samen met het overgedragen primaire inkomen, een belangrijk deel van de middelen. Het ESR 1995 onderscheidt in dat verband vier categorieën uitkeringen: de wettelijke uitkeringen sociale verzekering in geld (D.621), de particuliere uitkeringen sociale verzekering met fondsvorming (D.622), de uitkeringen sociale verzekering rechtstreeks door werkgevers (D.623) en de uitkeringen sociale voorziening in geld (D.624).

- Wettelijke uitkeringen sociale verzekering in geld (D.621)
- Particuliere uitkeringen sociale verzekering met fondsvorming (D.622)
- Uitkeringen sociale verzekering rechtstreeks door werkgevers (D.623)
- Uitkeringen sociale voorziening in geld (D.624)

- **Overige inkomensoverdrachten (D.7)**

Inkomensoverdrachten van andere sectoren naar de huishoudens omvatten twee subvariabelen: de schadeverzekeringsuitkeringen (D.72) en de overige inkomensoverdrachten (D.75).

- **Belastingen op inkomen, vermogen, enz. (D.5)**

De variabele in verband met belastingen bestaat uit een subvariabele betreffende belastingen op inkomens (D.51) en een subvariabele met betrekking tot de belastingen op vermogen (D.59).

- **Sociale premies (D.61)**

De sociale premies worden onderverdeeld in werkelijke sociale premies (D.611) en toegerekende sociale premies (D.612). De werkelijke sociale premies worden verder onderverdeeld in premies die ten laste vallen van de werkgevers (D.6111), van werknemers (D.6112) en van zelfstandigen (D.6113).

- Werkelijke sociale premies ten laste van de werkgevers (D.6111)
- Sociale premies ten laste van de werknemers (D.6112)
- Sociale premies ten laste van de zelfstandigen en niet-werkenden (D.6113)
- Toegerekende sociale premies (D.612)
- Sociale uitkeringen, exclusief sociale overdrachten in natura (D.62)

- **Overige inkomensoverdrachten (D.7)**

Inkomensoverdrachten van huishoudens naar andere sectoren zijn opgedeeld naar twee

subvariabelen, met name de schadeverzekeringspremies (D.71) en de overige inkomensoverdrachten, niet eerder genoemd (D.75).

- **Beschikbaar inkomen (B.6n)**

Het beschikbaar inkomen wordt bepaald als het resultaat van de som van de variabelen aan de middelenzijde verminderd met de som van de variabelen aan de bestedingszijde.

- **Beschikbaar inkomen per inwoner**

Dit werd berekend in deze tabel om het te vergelijken met de bruto toegevoegde waarde per inwoner die in de vorige tabel is berekend. Het belangrijke onderscheid tussen enerzijds de rijkdom geproduceerd in dit gewest en deze die in handen komt van haar inwoners anderzijds wordt aldus duidelijker.

1.2 Uitbreiding van de inkomensrekeningen van de huishoudens

Dankzij de regionale verdeling van de consumptieve bestedingen (cf. infra) is het mogelijk om de inkomensrekeningen uit te breiden op het regionale niveau. Deze uitbreiding heeft als voornaamste doel de besparingen van de huishoudens te bepalen.

De methodologische informatie betreffende deze uitbreiding van de inkomensrekeningen van de huishoudens zijn raadpleegbaar via een online document op het volgende adres:

http://bisa.brussels/bestanden/publicaties/externe-publicaties/regio_reken_consum_gezinsbesparing_1999-2010_meth.pdf

1.3 Regionale verdeling van de consumptieve bestedingen

De consumptieve bestedingen vertegenwoordigen het grootste deel van het bruto binnenlands product, volgens de bestedingsoptiek. De tabellen aangeboden in deze sectie tonen de regionale verdeling van deze consumptieve bestedingen.

De methodologische informatie betreffende deze sectie zijn raadpleegbaar via een online document op het volgende adres:

http://bisa.brussels/bestanden/publicaties/externe-publicaties/regio_reken_consum_gezinsbesparing_1999-2010_meth.pdf

REFERENTIES

Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR)